

ה'ה'לו'ס'

שיחות קודש מאת אדמו"ר שליט"א ביהמ"ד דחסידים ספינקא רחוב דונולו 13-11 בני ברק

דרכו של ר' אש"ר (אמונה שכל רגש)

1. חשיבה רגשית 2. חשיבה שכלית 3. האמונה

'אלה תולדות נח נח איש צדיק'. וקשה הלא תולדותיו של נח היו שם חם ויפת, ומבאר רש"י ללמדך שעיקר תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים. מבאר הפרי הארץ זי"ע, **שורש הדברים 'דאית יראת מצוה'**. כוונת הפרה"א שאם אנו רוצים לקבל תועלת ממעשינו עלינו תחילה להתבונן בהם. מצוה שאדם עושה צריך להתבונן תחילה במצוה, כדי להתחבר אליה. לא סתם מגלים לנו חז"ל שתפילה בלא כוונה כגוף בלא נשמה. ליהודי יש את הכח להיות דבק בה'. בכתוב ואתם הדבקים בה' אלוקיכם חיים. הקב"ה נתן לנו את התורה והמצוות, ובהם יש שני חלקים, חיצוניות ופנימיות. כל זמן שאנו מקושרים ברעיון של הדבר כלומר לפנימיות, זהו קשר וחיבור חזק שבסופו של דבר מביא את האדם לדביקות כדוד ויהונתן שהגיעו לאהבה שאינה תלויה בדבר. אך בשטח החיצוני הקשר הוא אינטרסנטי בלבד וברגע שתם האינטרס תם הקשר. באותה מידה אנו יכולים לקיים מצוות אך ללא התחברות למעשה של המצוה אנו מפספסים את המטרה של המצוה שהיא לחבר אותנו עם הקב"ה. וזהו הפירוש של הפסוק הנ"ל **'ואתם הדבקים בה"א חיים'**. כשאנו עושים את המצוה בלי החיבור, חסר לנו **החיים עם חי החיים**. בספר פרי הארץ אנו לומדים לפתח את ההתבוננות בחלק הרוחני של החיים ולהפעיל את חלק ההפנמה והאמונה כדי לקבל משמעות למה שאנו עושים ביום יום. וכדי להבין את דברי הפרה"א העמוקים עלינו להקדים הקדמה:

לחבר את המחשבה עם הדיבור והמעשה

האדם מורכב ממחשבה דיבור ומעשה. כדי שחלק המעשה יעשה כראוי חייבים שיהיה חיבור בין הדיבור והמחשבה. למשל אם אדם עושה מעשה מסוים שנראה טוב מאוד אבל כל מגמתו ומחשבתו היא לרמות את השני, אז המעשה ממילא מקולקל על אף שבמראה החיצוני הוא נראה טוב מאוד. כמו כן אדם יכול לעשות דברים באפאטיות גמורה כשהוא מנותק לגמרי מהעשייה שלו. ואם ננסה לסדר את הדברים הרי שהאדם מונע בראש ובראשונה **מחשיבה רגשית**, כגון רגש מסוים שתוקף ומציף את האדם ברמה כלשהי, הן במעבר שנמצא, או אדם שמפריע לו, והוא תפוס בשל כך. השלב השני הוא **חשיבה שכלית**, מה לעשות עם הרגש הזה? החשיבה היא כבר ללא הרגש אלא בהפרדה. השלב השלישי הוא **חשיבה של אמונה**, לתעל את הרגש והמסקנות שלי, מהרגש – למקום רוחני כיצד הקב"ה מצפה ממני שאתנהל מול המחשבות הללו, אך כל זה עדיין לא מביא את האדם לאמונה אבסולוטית בבורא. רק לאחר שלושת השלבים האלה האדם יכול להגיע ל**נקודת אמונה** – **היינו החיבור האבסולוטי של נשמתו עם השורש שלה**. אך כל זמן שיש לאדם איזו נקודה של חשיבה עדיין הוא אוחר רגע לפני החיבור הזה. כדכתיב **'לא ברעש ה'...** כל זמן שיש לאדם 'רעשים פנימיים' שמציפים אותו הוא אמנם קרוב כי הוא 'במהלך של אמונה' אך עדיין לא הגיע לדביקות שנשמתו מבקשת. נקודת האמונה הינה ללא השגה כלשהי וללא חשיבה כלל.

ה'תוהו ובוהו'

השאלה היא איך אני מגיע למקום הזה? לשם כך ברא הקב"ה בבריאת העולם את המושג **'תוהו ובוהו'**! למשל שני אנשים שמתנצחים ביניהם ומטיחים אחד בשני מילים קשות, באופן אוטומטי מפלס הרגש מתחיל 'לשדר'

ואז האדם נתפס במחשבות שונות ומשונות עד כדי שיכול לשבש את סדר יומו. העצה לכך באר ר' אשר זי"ע היא לעבור לתדר של אמונה. כלומר להתבונן בפנימיות של המקרה, למשל היכן הקב"ה נמצא כאן, מה אני יכול ללמוד על עצמי שדיברתי לפני באופן בוטה, שרק הקב"ה מנהל אותי והוא נותן לי את כח השתיקה בשאר חלקי היום שבהם אני 'בסדר' עם כולם... ואם הרגשות ממשיכים לצוף – צריכים לסגור את המחשבות. מה זה אומר? ראיתם פעם מכבי אש בפעולה? מגיעים לבית ודבר ראשון מורידים את המפסק הראשי בארון החשמל וסוגרים את ברז הגז... משהו יכול להסביר את זה? יש שריפה, האש בוערת ומלחכת את החדרים והם עסוקים בגז... אך בעין מקצועית אם לא יעשו פעולות מנע הפיצוץ הבא לא יאחר מלבוא ואז – אולי כבר יהיה מאוחר מדי. בדיוק כך עובדים עם הרגש. מורידים את המפסק הראשי של הרגש ועוברים לעבוד עם מנורת חירום ומסכה עד שהאש דועכת. **התווה ובוהו של האדם הוא המקום שדוחף את האדם לנקודה של אמונה.** בתווה ובוהו האדם מגיע מהר מאוד למסקנא שאין לו אפשרות לעזור לעצמו והוא חייב עזרה חיצונית, זה כמובן לאחר שעבר את מסלולי החשיבה הרגשית והשכלית. [ברגש הוא מוצא את עצמו מוצף, ובשכל הוא מגלה לפתע שהוא מוגבל]... אך החידוש הוא שהעזרה החיצונית כלל לא בחוץ ואף לא רחוקה מדי – היא נמצאת בתוך כל אחד ואחד מאיתנו וכבר ניגע גם בזה אי"ה. זו נקודת האמונה. ר' אשר זי"ע היה נוהג לומר בדרך נפלאה זו, שאין לנו שום הבטחה של הצלחות או חיים ללא מעברים, אלא את המעברים אדם חייב לעבור אך לפחות שלא יסבול!! איך? אם יעבור למצב של חשיבה של אמונה שתביא אותו לבסוף להשתקה שהיא היא נקודת האמונה. והמשיל לכך משל לאדם שטובע ח"ו בים, ומרחוק הוא רואה איש שבא להצילו, אם יסתכל רק על הגלים שסביבו לבטח יקבל חלישות הדעת ויטבע חלילה, אך אם יביט כל הזמן לכיוון חבל ההצלה שנזרק אליו יש לו בהחלט סיכוי. לסיכום: **נקודת האמונה היא מביאה את האדם לקשר עם הבורא, אך ללא התווה ובוהו לא היה מגיע לשם אף פעם.** מובא בספה"ק שלפני שהנשמה יורדת לעולם מראים לה בדיוק מה יעבור עליה כאן לפרטי פרטים ורק לאחר מכן מורידים אותה. א"כ העבודה שלנו כאן בעוה"ז היא רק לעורר מחדש את מה שכבר הסבירו לנו. לכולם יש תווה ובוהו בחיים אך כל השאלה כמה אדם מוכן להודות בכך ולהתחבר לדרך שכבר התווה לו מלמעלה.

מ"ן במינו וניעור

כעת נוכל להבין היטב את הנקודה עליה מדבר הפרי הארץ 'יראת מצוה'. מה יכול להביא את האדם להתחבר לה' דרך התורה והמצוות? מבואר באריז"ל שבאדם יש רמ"ח איברים ושס"ה גידים שהם כנגד רמ"ח מצוות עשה ושס"ה לא תעשה שבתורה. מבשרי אחזה אלוך. כשאדם צריך למשל לקחת תרופה, הוא מעיין היטב בהוראות כמה לקחת ואיך כי יש לו פחד שלא ישתמש עם התרופה כראוי ויבוא לידי סכנה... כמו כן מבאר הפרה"א זי"ע כשאדם ניגש למצוה אם רק יקיים אותה באופן סתמי וללא התבוננות אמנם עשה את המצוה אך פספס את החלק של הדביקות שהמצוה היתה אמורה להביא אותו, וכפי שביארנו כבר בתחילת השיעור. זהו החלק של יראת המצוה, להתבונן כיצד אני בשר ודם גשמי יכול לקיים מצוה רוחנית כ"כ, זו נקודת התווה ובוהו הרוחנית של המצוה. ורק לאחר התבוננות זו עליו לעבור למצב של חשיבה של אמונה כפי שביארנו לעיל, והחשיבה היא שהקב"ה בכל זאת שם אותי כאן ומחכה שאעשה את המצוה ע"י החפץ הגשמי המלביש על החיות הרוחנית של המצוה, ואז האדם שהוא לבוש גשמי ותוכו נשמה רוחנית נפגש עם החפץ הגשמי של המצוה, וההתבוננות הרוחנית מחברת אותו לרוחניות של המצוה, ו'מין במינו וניעור' כלומר – שהחלק הרוחני של המצוה מחיה ומאיר את החלק הרוחני של האדם שזו הנשמה, וניעור, ומתחדש. ולכן קורא הזוה"ק למצוות תרי"ג עיטון, היינו עצות כיצד להגיע לדביקות בה'.

אודות היהלום:

היהלום הינו החומר הקשה ביותר בטבע, אך מה שיותר קשה ממנו הוא – לשלם עליו... ☺
לפעמים אנו משלמים מחירים בחיים אך מה לא עושים בשביל יהלום...

לעילוי נשמת ולהצלחת:

נחרם ע"י החפץ בעילום שמו
 לע"נ קרוביו
 ר' שלמה ב"ר משה אהרן
 מרת עלקא חיה בת הר"ר
 שלמה חיים זצ"ל
 . ת . נ . צ . ב . ה .

פינת הליטוש

האמונה: אפשר לחצות עמה נהרות וימים, אך בלעדיה אי אפשר לעבור אפילו את מפתן הדלת...